Преводът за медиите

Проблеми и решения

Ако си преводач, какво превеждаш:

- Книги?
- Строителна документация?
- Медицински документи?

и кой ти възлага преводите?

В медиите:

- Статии
- Бюлетини от агенции
- Международни медии Свободна Европа, RFI, Дойче веле
- Медии за чужденци Sofia Echo
- Аудиовизуални материали наши за чужди медии и обратното: дублаж, субтитриране

Казус: на произволно избран сериозен новинарски сайт:

- от 63 новини, 23 са с чужда локация/една трета.
- Нито една не е маркирана като преведена.
- Една цитира информационната агенция БТА като източник на новината.
- За останалите като източник се сочат медии от съответната страна, без да се споменава, че е правен превод.

Значимостта на източника на информацията в медиите е изключително голяма. Кавичките са свещен инструмент в журналистиката

Същински превод се среща на публикации от социалните медии – например, на пост на Майкъл Дъглас за кончината на баща му.

[ENG] MDouglasENG.docx

[ENG It is with remendous sadness that my brothers and I announce that Kirk Douglas left us today at the age of 103.

[ENG] To the world he was a legend, an actor from the golden age of movies who lived well into his golden years, a humanitarian whose commitment to justice and the causes he believed in set a standard for all of us to aspire to.

[ENG] But to me and my brothers Joel and Peter he was simply Dad, to Catherine, a wonderful fatherin-law, to his grandchildren and great grandchild their loving grandfather, and to his wife Anne, a wonderful husband.

[ENG] Kirk's life was well lived, and he leaves a legacy in film hat will endure for generations to come, and a history as a renowned philanthropist who worked to aid the public and bring peace to the planet.

[ENG Let me end with the words I told him on his last birthday and which will always remain true. Dad- I love you so much and I am so proud to be your son.

[BUL] MDouglasBG.docx [~]

[BUL] "С дълбока тъга съобщаваме, че Кърк Дъглас ни напусна днес на 103-годишна възраст. [~]

[BUL] Той беше легенда, актьор от златната киноепоха който изживя добре златните си години хуманист, посветил се на справедливостта и с каузите, в които вярваше, той бе образец, към който всички ние се стремим. [~]

[BUL] Но за мен и братята ми Джоел и Питър той беше просто татко, прекрасен свекър за Катрин, за внуците и правнучето си любящ дядо и прекрасен съпруг за съпругата си Ан. Животът на Кърк бе добре изживян. [~]

[BUL] Той ни остави филмово наследство, което ще се запази и за следващите поколения, и история на филантроп, който работеше в полза на обществото и за мир на планетата. [~]

[BUL] Позволете да приключа с думите, които му казах на неговия последен рожден ден и които винаги ще бъдат истина татко, обичам те много и се гордея да бъда твой син", написа Майкъл Дъглас във фейсоук. [~]

Оценка за превода:

Преводът не е правен от филолог

- пропуснат маркер за емфатичност,
- неразпознати свързващи средства,
- зле разбрани структури,
- неспазен регистър,
- грешна лексика

[ENG] HARRYeng.docx

[ENG] HARRY AND MEGHAN Russian tycoon linked to Harry and Meghan's £10.5m hideaway

[ENG] The royal family has refused to name the person who loaned Harry and Meghan their Canadian mansion amid speculation it could belong to a controversial Russian tech entrepreneur. The Duke and Duchess of Sussex's decision to relocate to North America was made after spending more than two weeks over Christmas and New Year at Mille Fleurs, a £10.5 million seafront home on Vancouver Island. The identity of property owners in the exclusive area is kept private by a complicated agreement soon [BUL] "Двамата са прекарали двумесечната си ваканция в Mille Fleurs, вила край морето на остров Ванкувър на стойнос to be outlawed because of its potential to be exploited by people seeking to launder money. All 27 properties in the development are owned by Towner Bay Country Club and buyers do not buy houses directly, paying instead for shares in the club. New legislation in the province will make it compulsory for the owners of properties to be publicly named.

[ENG] Neighbours and a former colleague of the estate agent who sold the mansion in 2014 all said that the owner was a Russian [BUL] Агентът по недвижима собственост, който е продал имота през 2014 година твърди, че той е собственост на Юри businessman, possibly a billionaire. Some sources suggested that the owner could be Yuri Milner, 58, a Russian-Israeli physicist turned technology investor who is thought to be worth more than \$3 billion and is known to have stayed at the house several years ago. However, Mr Milner and sources close to him have denied that he is the owner. Harry and Meghan were apparently introduced to the owner by the record producer David Foster. His wife, the singer Katharine McPhee, was a school friend of the duchess.

[ENG] Mr Foster said: "I felt honoured that I was able to help Meghan there because I'm a Canadian and we're a commonwealth country It's important to us, so I grew up with that kind of sentiment, I was happy to be able to help them to find a respite just to take a little time off. The owner has allowed this to happen through me, and I was happy to facilitate."

[ENG] The names of some owners in the club are disclosed publicly because they are listed as directors of the club. The previous owner of Mille Fleurs, Bernadette Wolfswinkel, was a director, but the present owner is not. Ms Wolfswinkel, 70, is the former wife of the disgraced property magnate Conley Wolfswinkel, who was convicted of bank fraud and accused of owing US taxpayers \$2 billion.

[ENG] She listed the property for £10.5 million in 2012 and the sale concluded in 2014. There is no suggestion that the owner of Mille Fleurs is involved in money laundering. It is among hundreds of homes in the region that will be forced this year to reveal their true owners.

[ENG] They will be named in a public, searchable, registry under a new British Columbia law, the Land Owner Transparency Act. Mr Foster said: "About five or six years ago I helped my friend Yuri rent the house for a short time. I don't know if that was for a week or a month or whatever.

[ENG] The owner is not Yuri, but it is an acquaintance of mine. I can't disclose his name." A spokeswoman for Yuri Milner said that neither he, nor his family or companies owned the mansion.

[ENG] It was revealed in the leaked Panama Papers that Mr Milner had purchased a percentage of the tech companies using money from the Russian government. His company, DST Global, said there was "nothing unusual about an international investment firm accepting investments from international investors". https://www.thetimes.co.uk/article/russian-tycoon-linked-to-

[BUL] HarryBG.docx [~]

[BUL] В Канада Хари и Меган живеят в дома на руски милиардер, заподозрян в укриване на пари на Кремъл [~]

Меган къщата си в Канада, на фона на слуховете, че той принадлежи на руски бизнесмен, съобщава The Times. [~] 10,5 млн. лири", съобщава вестникът. [~]

[BUL] "Кралското семейство отказва да съобщи името на човека, който е "дал назаем" на принц Хари и съпругата му

Милнер, руски милиардер. [~] [BUL] [~]

Новинарска статия

[BUL] [~]

[BUL] В така наречените "Панамски документи", свързани с укриване и пране на пари в офшорки се посочва, че Милне е закупил дялове в западни технологични компании, използвайки пари на руското правителство. [~] ukrivane-na-pari-na-kremal [~]

Оценка за превода:

Преводът не е правен от филолог

- Пропуснати са 6 параграфа
- от останалите импресионистично са преведени избирателно кратки изречения.
- Текстът е в кавички, с посочен източник вестникът, от който се препечатва.
- Заглавието изцяло сменя фокуса в оригинала фокус са Хари и Мегън, в "превода" руският олигарх.
- Пропускат се всички средства за дистанциране от текста (hedging).
- Не се предават и метафорите.

Една и съща статия в оригинал и превод

13 JAN

В Канада Хари и Меган живеят в дома на руски милиардер, заподозрян в укриване на пари на Кремъл

(https://plus.google.com/share?uri=https://faktor.bg/bg/articles/novini-svyat-v-kanada-hari-i-megan-zhiveyat-v-doma-na-ruski-miliarder-zapodozryan-v-ukrivane-na-pari-na-kremal)

Хареска ми Сподалина 322 души харесват това. Харесвёте го преди

Юрий Милнер

"Кралското семейство отказва да съобщи името на човека, който е "дал назаем" на принц Хари и съпрутата му Меган къщата си в Канада, на фона на слуховете, че той принадлежи на руски бизнесмен, съобщава The Times.

[ENG] Putin Speaks, Medvedev Resigns, And Russia's Political World Turns Upside Down	[BUL] Какво точно става в Русия? Последиците от речта на Путин и оставката на Медведев [$\sim$]
[ENG] Mike Eckel	[BUL] Майк Екел [~]
[ENG] Todd Prince	[BUL] Тод Принс [~]
[ENG] January 15, 2020 20:10 GMT	[BUL] януари 16, 2020 [~]
[ENG] About three hours after President Vladimir Putin proposed several eyebrow-raising changes to the Russian Constitution changes that could open the door for his staying in power beyond the end of his current term in 2024 there was even more substantive change to the Russian political world.	[BUL] Три часа след като президентът на Русия Владимир Путин предложи промени в конституцията, които могат да му позволят да остане на власт и след края на настоящия му мандат през 2024 г., последва нещо още по-драматично. [~]
[ENG] The government resigned.	[BUL] Правителството подаде оставка. [~]
[ENG] Russian experts and Kremlinologists were already scrambling to interpret Putin's earlier remarks, which came during his annual state-of-the-nation address presented to the Russian parliament and most of the country's political elite.	[BUL] Експертите по Русия и Кремъл вече бяха започнали да си блъскат главите и да интерпретират изказването на Путин по време на годишното му обръщение към парламента и политическия елит. [~]
[ENG] And then Medvedev, and Putin, rewrote the headlines for the day, as they jointly announced that the government headed by Medvedev was resigning, effective immediately.	[BUL] И в този момент Дмитрий Медведев и Владимир Путин пренаписаха заглавията за деня и заедно обявиха незабавното оттегляне на оглавяваното от Медведев правителство. [~]
[ENG] "Not everything worked out, of course, but nothing ever works out completely," Putin said in a televised broadcast, seated alongside his longtime protege whose working relationship with Putin dates back decades.	[BUL] "Не всичко се получи, разбира се, но нищо никога не е перфектно", каза Путин, седнал до своя дългогодишен приближен Медведев. [~]
[ENG] What happened?	[BUL] Какво се случи? [~]
[ENG] Like with most things related to Kremlin politics, it's complicated.	[BUL] Както с повечето неща, свързани с политиката на Кремъл, и този път нещата са сложни. [~]
[ENG] And as usual, it's also not entirely clear what's really going on.	[BUL] И този път не е съвсем ясно какво всъщност се случва. [~]

[ENG] About three hours after President Vladimir Putin proposed several eyebrow-raising changes to the Russian Constitution -- changes that could open the door for his staying in power beyond the end of his current term in 2024 -- there was even more substantive change to the Russian political world.

[BUL] Три часа след като президентът на Русия Владимир Путин предложи промени в конституцията, които могат да му позволят да остане на власт и след края на настоящия му мандат през 2024 г., последва нещо още подраматично. [~]

[ENG] Russian experts and Kremlinologists were already scrambling to interpret Putin's earlier remarks, which came during his annual state-of-the-nation address presented to the Russian parliament and most of the country's pointical elite.

[BUL] Експертите по Русия и Кремъл вече бяха започнали да си блъскат главите и да интерпретират изказването на Путин по време на годишното му обръщение към парламента и политическия елит. [~]

[ENG] With apologies to Donald Rumsfeld (the former U.S. defense secretary who was not a Kremlinologist) here are the known knowns, and known unknowns, about today's combshell innouncement.

[BUL] С извинение към бившия министър на отбраната на САЩ Доналд Ръмсфелд, ще използваме неговия израз и ще изредим известните известни и известните неизвестни от това бомбастично развитие в Русия. [~]

Оценка за превода:

Преводът не е правен от филолог

- Терминологията е опростена
- Образността се губи,
- Езикът е прост

Превод на текстове от известни българи

- Иван Кръстев ръководител на центъра за либерални стратегии
- Поддържа колона в Ню Йорк Таймс
- Превежда се в сайта Култура
- От нарочно избран човек.
- Други медии препечатват от Култура

Инфо в отговор на мой въпрос

[ENG] Opinion	[BUL] Иван Кръстев [~]
[ENG] Vladimir Putin's New Orchestra	[BUL] НОВИЯТ ОРКЕСТЪР НА ВЛАДИМИР ПУТИН [~]
[ENG] The players are being rearranged, but the conductor remains the same. By Ivan Krastev	[BUL] ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ БЯХА ПРЕНАРЕДЕНИ, НО ДИРИГЕНТЪТ ОСТАНА СЪЩИЯ [~]
[ENG] Contributing Opinion Writer Jan. 27, 2020 On Jan. 15, it became clear to the people of Russia that they would never again have the opportunity to vote for Vladimir Putin.	[BUL] На 15 януари руснаците разбраха, че повече никога няма да имат възможност да гласуват за Владимир Путин. [~]
[ENG] It also became clear that they would live with him for the foreseeable future.	[BUL] Разбраха обаче, че в обозримо бъдеще ще продължат да съжителстват с него. [~]
[ENG] In his annual State of the Nation address, Mr. Putin promised that he would step aside in 2024 when his current term expires.	[BUL] В годишното си обръщение за състоянието на нацията Владимир Путин обеща да напусне президентството през 2024 г., когато изтича настоящият му мандат. [~]
[ENG] At the same time he outlined a series of sweeping constitutional changes that would most likely go into force this year: Russia would remain a presidential republic but future presidents would be limited to two terms in office.	[BUL] И в същото време очерта поредица от широки конституционни реформи, които вероятно ще влязат в сила до края на тази година: Русия ще си остане президентска република, но следващите президенти ще имат лимит от два мандата. [~]
[ENG] Parliament would have the right to appoint government ministers, including the prime minister.	[BUL] Парламентът ще има право да назначава министрите в правителството, включително министър-председателя. [~]
[ENG] (Currently, they are selected by the president and approved by Parliament.) The changes would also confer additional powers to the State Council, which is now a fairly low-profile advisory body, leading many to believe that Mr. Putin imagines himself as the council's chairman after 2024.	[BUL] (В момента те се посочват от президента и се одобряват от парламента.) Промените предвиждат и предоставяне на допълнителни правомощия на Държавния съвет, който сега има статут на не особено влиятелен консултативен съвет, което кара мнозина да смятат, че самият Путин вижда себе си след 2024 г. като негов председател. [~]
[ENG] The result would be that in four years Mr. Putin could step aside and focus on running the world while his aides focused on running Russia.	[BUL] В резултат на тези промени след четири години Владимир Путин ще може да слезе от сцената и да се фокусира върху управлението на света, докато неговите сътрудници ще се фокусират върху управлението на Русия. [~]
[ENG] Why has Russia's powerful president chosen this route?	[BUL] Защо могъщият президент на Русия избра този път? [~]

[ENG] Vladimir Putin's New Orchestra	[BUL] НОВИЯТ ОРКЕСТЪР НА ВЛАДИМИР ПУТИН [~]
[ENG] The players are being rearranged but the conductor remains the same. By Ivan Krastev	[BUL] ИЗПЪЛНИТЕЛИТІ БЯХА ПРЕНАРЕДЕНИ НО ДИРИГЕНТЪТ ОСТАНА СЪЩИЯ [~
[ENG] Contributing Opinion Writer Jan. 27, 2020 On Jan. 15, it became clear to the people of Russia that they would never again have the opportunity to vote for Vladimir Putin.	[BUL] На 15 януари руснаците разбраха, че повече никога няма да имат възможност да гласуват за Владимир Путин. [~]
[ENG] It also became clear that they would live with him for the foreseeable future.	[BUL] Разбраха обаче, че в обозримо бъдеще ще продължат да съжителстват у него. [~]
[ENG] In his annual State of the Nation address, Mr. Putin promised that he would step aside in 2024 when his current term expires.	[BUL] В годишното си обръщение за състоянието на нацията Владимир Путин обеща да напусне трезидентството през 2024 г., когато изтича настоящият му мандат. [~]

Оценка за превода:

Преводът не е правен от филолог

Тенденция в преводите за медията

- Метафорите са пропуснати
- Езикът е от различни сфери на действителността
- Образността се губи

Анкета с медии

Въпросите изпратени по e-mail

Подбрани новинарски уеб сайтове

Не генератори на фалшиви новини

Отговори: типично за този тип анкета 60%

Публикувате ли материали, преведени от чужд език? Какви и защо?

Да, публикуваме преведени материали на чужди агенции и/или медии. Те включват ексклузивни новини и анализи.

Да, публикуваме новинарски дописки и коментарно-аналитични текстове. Целта е да информираме аудиторията си за събития, които са станали извън страната или да ѝ осигурим достъп до чужди анализи и коментари, свързани с други държави и/или България.

Рядко

Освен за литературата, Законът за авторското право и сродните му права се отнася и за медиите. Затова ако нямат договори за препечатване на текстове (след превод), в българските медии се публикуват материали ПО информации от чуждата преса - преразказани и с цитати, най-често от няколко източника. Използваме само източници, които работят по световните стандарти в журналистиката. Сверяваме информацията в различни източници, преди да я публикуваме

Какво ви спира да публикувате материали, писани на чужд език?

• Въпрос на достоверен източник. Не публикуваме материали, съдържащи неистини, клюки, подвеждаща информация, нападки, агресивни послания или пропаганда.

- Нищо.
  Нищо
- Не публикуваме материали "писани на чужд език", но ако имате предвид "преведени от чужд език" не бихме публикували материал, който няма достоверен източник и е написан на лош български език.

Кой прави превода?

- В повечето случаи превода се прави от редактор, владеещ съответния език. Често се ползват вече преведени от българските агенции материали-бта, бгнес и т.н Най-често преводите се правят от журналистите, които работят в XXXX, но ползваме и готови преводни текстове на агенциите, за които сме абонирани, например БТА.
- Доброволци
- Информациите по теми от чуждата преса се пишат от журналисти, наричани "международници". Поради естеството на нашата медия, всеки в XXXXX следи всички теми, свързани с културата.
- Преводачите са подходящи за художествена литература, в медиите чуждите текстове се пречупват според темата, интереса към нея и българския контекст. В медиите не може да се говори за превод, защото не се превежда дословно винаги е журналистическа интерпретация.

Има ли контрол над качеството на превода? Кой го осъществява, по какви критерии?

- Контролът се осъщестява от редактор на база оригиналния текст (ако той е достъпен по смисъла на авторското право).
- Контрол над всички публикации не само преводните, осъществяват редакторите в XXX. Специално за преводните текстове критериите са знанията, уменията и дългогодишният опит на международниците, които работят при нас.
- Да, преводът минава през няколко души.
- Контролът се осъществява от редактора на изданието. Основният критерий в нашата професия са винаги фактите.

Има ли преводи, които не допускате за публикация?

• Да, преводи, правени с гугъл транслейт (буквални и безмислени). Както и всякакви преводи, които са непрофесионални и неграмотни

Какви материали се публикуват в XXX (в това число и преводни) е въпрос на редакционна политика и се решава от ръководството на медията. Не съществуват някакви принципни ограничения за преводни текстове, всеки случай се решава конкретно.

- He
- Не публикуваме материали "писани на чужд език", но ако имате предвид "преведени от чужд език" не бихме публикували материал, който няма достоверен източник и е написан на лош български език.

заключение

- В медиите преводи не съществуват, освен за определени лица
- Компилиране на текстове от чужди медии се смятат за журналистическа работа, а не превод
- Изглежда, че агенционната журналистика все пак прави преводи за ползване от други медии
- Критериите към статиите не са езикови
- Затова езикът е примитивен, губи се образността, не е спазена терминологията за определени сфери от действителността.